

Zuidenwind

<https://www.Zuidenwind.org>

Albert Jansen
Secretaris Zuidenwind
-06 33099553

Het verhaal van de Coöperwiek en lessen voor uw beleid

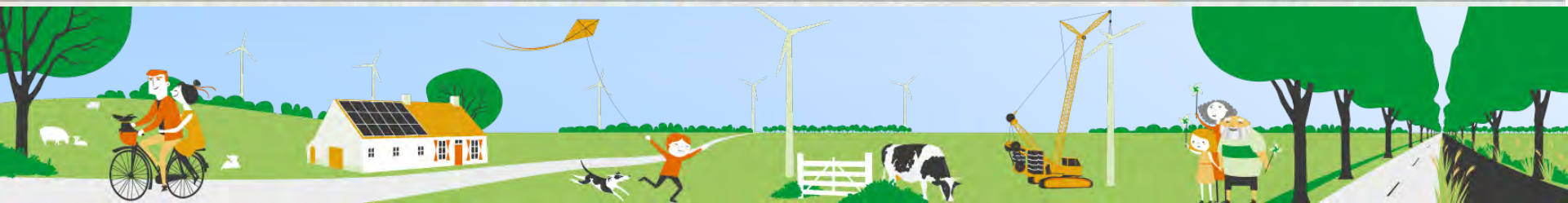
- een windturbine met draagvlak

Albert Jansen

Secretaris Zuidenwind

Oprichter REScoop NL

REScoop Limburg

De presentatie

- Ontwikkeling van de Coöperwiek
 - ◆ Omgang met de buurt
 - ◆ Wat is Coöperatief ontwikkelen
- De geschiedenis van Zuidenwind en REScoop
- Omzetting van die lessen
 - ◆ Beleidskaders voor de overheden (gemeente provincie)
 - Mogelijk maken van coöperatieve aanpak vereist
 - ◆ Regionale Energie visie
 - Vertaling van windenergie productie / CO2 besparing

Windparken met draagvlak

- Wat hebben we bereikt
Deze week 9 turbines in drie parken ***onherroepelijk vergund***
 - ◆ Géén beroep of bezwaar
 - ◆ Wel instemming van de omgeving
 - ◆ Doorlooptijd idee tot vergunning 2 jaar.
- Draagvlak – vanuit de burgers met de burgers
 - ◆ **Voorbeeld De Coöperwiek**

Ondernemende Burgers

Bij Windenergie overheerst de angst voor de ondernemende burger

Wij ondernemen anders

De Cooperwiek = 5^e windmolen in windpark Neer

- Coöperatie Zuidenwind neemt het initiatief
- In 2014 verleent Leudal de vergunning
Draagvlak – vanuit de burgers met de burgers
- In voorjaar 2015 start bouw :
- In september 2015 draaien de wieken en leveren ze stroom
- Proces geholpen door REScoopNL

REScoop NL

- Burger Energie-Coöperaties bestaan sinds 90-tiger jaren
 - ◆ 19 stuks Zeeland en Goeree Overflakkee; N-Holland Friesland
 - ◆ Klimaat vraagstuk club van Rome
 - ◆ verantwoordelijkheidsgevoel voor onze leefomgeving
 - ◆ kerkgemeenschappen en Organisatie voor Duurzame Energie (ODE)
- 2013 REScoop NL opgericht
 - ◆ Verenigd alle windcoöperaties met de Missie:
 - ◆ **Geen project gaat meer verloren door gebrek aan kennis of kapitaal**
 - ◆ **En bundeling van krachten landelijk**
 - ODE DE centraal/ NWEA/ PAWEX /Energie van Ons/ Hoom
 - → **Energie Samen** klimaattafels klimaatakkoord

Klimaat akkoord regionale energie visie

- Inbreng REScoopNL
 - ◆ Zelf aanpakken in samenwerking met de overheid
 - ◆ Overheid geeft wel kaders
 - → tenminste 50 % lokale coöperatieve eigendom
 - ◆ Maar burgers wachten niet af :
 - → Werken en investeren coöperatief
- Energietransitie en kosten
 - ◆ Focus op kostenaspect Versluiert: *ondernemen en winsten*
 - ◆ Transitie gaat over meer dan uw bijdrage huishoudens
 - ◆ Omzetting van energieproductiesysteem:
biedt kansen voor ondernemende burgers : coöperaties

De geschiedenis in Limburg: de coöperatie

- Vijfde molen in Windpark Neer initiatief van Zuidenwind
- Vergunning in 2014, → Vragen van het bestuur :
 - ♦ Vereiste investering € 3.600.000
 - ♦ Hoe financieren we het eigen vermogen € 1.000.000 ?
 - ♦ Hoe bouwen we de molen ?
- **Dilemma:** *Gebrek aan Kennis en Kapitaal*
 Vrijwillig bestuurswerk vs Projectontwikkelaar
 - ♦ REScoopNL komt te hulp

De ontwikkeling: REScoopNL helpt

- **Twee burger coöperaties springen in**
 - ♦ **Leveren deskundigen voor**
 - Aankoop onderhandelingen
 - Bouw en financiering
 - Ondersteunen bestuur
 - ♦ **Garanderen eigen vermogen**
 - Afspraak februari 2015 : € 100.000 Zuidenwind + € 900.000 coöps
 - Resultaat september 2015 : € 450.000 Zuidenwind + € 500.000 helpende coöps
- **Vertrouwen van de leden groeit**
- **Andere omgang met de buurt**

De constructie

Leden van coöperaties
Algemene ledenvergaderingen : elk lid één stem

Meerwind

25 %

**Zuidenwind
beheert**

50 %

De windvogel

25 %

**Exploitatie Burgerwind
turbine Neer BV**

Wat is een burgerwindmolen?

- De turbine is 100% eigendom van burgers in een coöperatie
 - Leden van de coöperatie lenen aan de coöperatie
 - De leden bepalen zelf het rendement (circa 5%)
 - De leden bepalen wat er met de overige winst van de windmolen gebeurt
- Een coöperatie gaat anders om met de buurt
 - ◆ De Coöperatie investeert in duurzame projecten
 - ◆ De Coöperatie steunt nieuwe ontwikkelingen
 - ◆ De buurt is ook lid van de Coöperatie
- ***De ontwikkeling van windenergie is daardoor tegelijk een ontwikkeling van de buurt***

Hoe werkt een coöperatie

- Leden betalen Lidmaatschapsgeld
 - ◆ Leden zijn eigenaar van de coöperatie
 - ◆ Elk lid heeft 1 stem in de coöperatie
 - Leden beslissen over het rendement en de investeringen
 - Leden mogen geld lenen aan de coöperatie
- De coöperatie investeert in duurzame energie projecten

ondernemende burgers 2020 .. bij de opening van onze windparken

Coöperatie en omgeving

- Omgeving wordt de drager van het windplan
 - ◆ Transparant - bijeenkomsten met iedereen
 - ◆ De geldstromen:
 - NWEA € 0,50 / Mwh productie = 5.000 € / jr /molen → Coöp: € 10.000
 - Grondvergoeding € 35.000 → Coöp: rechtvaardige verdeling
 - Winst uit onderneming = € 150.000 / jaar /molen → Coöp: naar omgeving + rente leden
- Coöperatie → Propositie: Het voorstel aan de omgeving is:
 - samen ondernemen met wind: wordt lid
 - Projecten definiëren die gesteund worden uit de winst !
 - ◆ Dus géén morele discussie over CO2 of wind en zonne energie
 - ◆ Maar zakelijk voorstel gedragen door gemeente beleid

Coöperatie en omgeving

De Coöperatieve aanpak samenwerking en ontwikkelen van vertrouwen

- *Andere omgang met grondeigenaren*
 - ◆ Transparant / rechtvaardige verdeling
 - ◆ Samen – (belangen verbinden)
 - ◆ Gericht op ontwikkeling van vertrouwen niet op geld !!
- *Andere omgang met omgeving*
 - ◆ Actief betrekken omgeving
 - ◆ Gericht op ontwikkeling van vertrouwen: Iedereen kan meedoen
 - ◆ Projecten van en voor de omgeving
- Duurzame ontwikkeling = VOLHOUDBAAR = People Planet Prosperity
- En het overheidskader ?

Het beleidskader gemeenten en provincie 2016

- ♦ Uitgangspunten:
Vereist voor verkrijgen van planologische medewerking
 1. Proces : bij voorkeur coöperatief
Communicatieplan stakeholderanalyse
 2. Profijtplan → opbrengsten (profijt) maximaal naar de omgeving
omgevingsfonds + aardig / winst = 25 x meer
 3. Géén grond speculatie → eén project in één zoekgebied
 4. Goede locatie → landschapsplan
- ♦ Dergelijke duidelijke en harde kaders vaststellen en handhaven

Windenergie is beleidskeuze

- **Beleid van Gemeenten en Provincie**
 - ◆ Schept kader voor actieve rol voor ondernemende burgers
 - Coöperatief dus Omgeving maakt het plan
 - Uitgangspunt: **transparant** en **rechtvaardig**
 - *Rendementen* beschikbaar voor lokale gemeenschap → 20 jaar
> 100.000€ / jaar/molen voor coöperatie en de energietransitie
 - Maakt maatschappelijke acceptatie windontwikkeling
 - Motor voor energietransitie

- **Klimaatakkoord**
 - ◆ De lessen uit Limburg zijn richtingwijzend in NL
 - ◆ *tenminste* 50 % van duurzame energie lokale eigendom (VNG)

De Lessen voor uw gemeente

- **Aanpak Zuidenwind als Voorbeeld**
- **Neem Coöperatieve Aanpak als uitgangspunt**
- **Coöperaties krijgen dan andere positie**
 - Coöperaties zijn andersoortige ondernemingen
 - Gelijk speelveld voor gelijksoortige ondernemingen
 - Beleid geeft voorkeur aan coöperatieve aanpak
- **Coöperaties worden zo mede drager van de energietransitie**
 - Beschikken over kasstromen komende 20 jaar
 - Zijn een partner van het lokale bestuur
 - Democratisering van de energietransitie

samenvattend

- Coöperatieve aanpak geeft draagvlak voor energietransitie
- Klimaatakkoord:
 - ◆ Biedt voorwaarden: tenminste 50 % lokale eigendom
 - ◆ Nationaal coöperatief ontwikkelingsfonds
- Vereist
 - ◆ Beleid van uw gemeente *dat eigen burgers een kans geeft*
 - ◆ Ruimte voor de lokale coöperatie of hulp van REScoopNL
 - Het zijn uw burgers

Dank voor uw aandacht

Uw vragen ?

Discussie

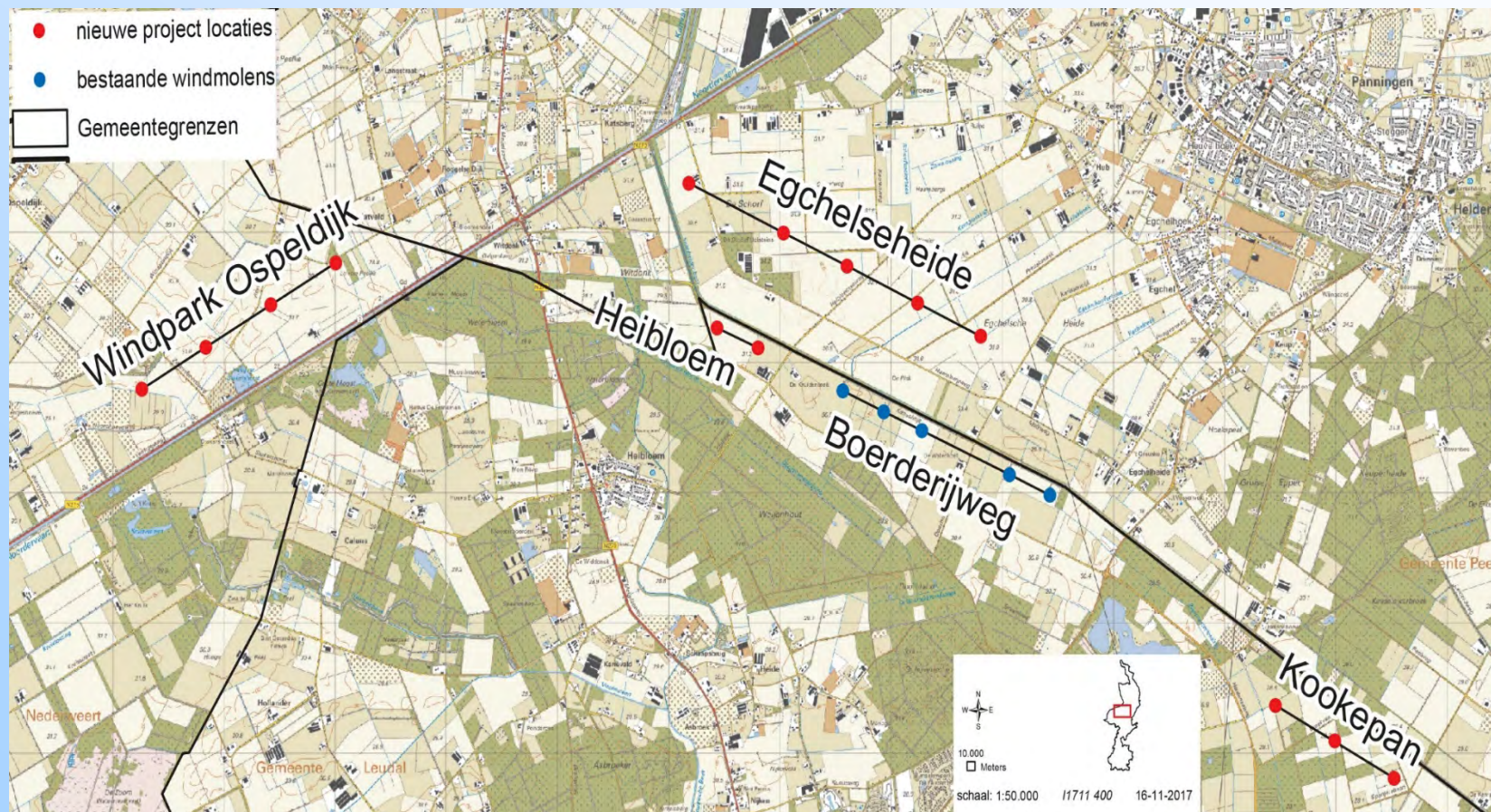
REScoop Limburg

Impuls voor windenergie in Midden Limburg

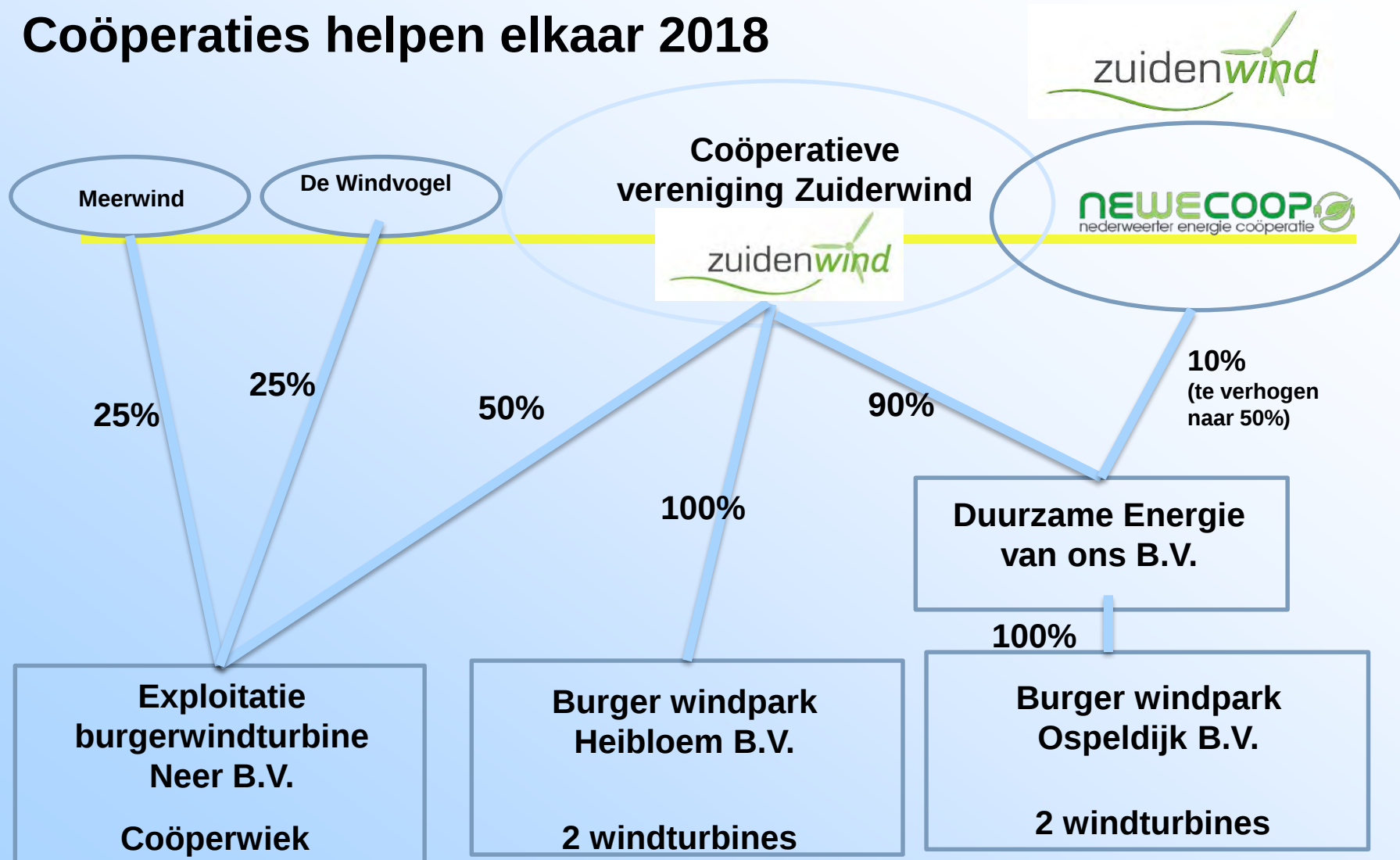
- Samenwerking tussen coöperaties
 - ◆ Principe van de vermenigvuldiging van de aardbei
 - ◆ Uitwisseling kennis en kapitaal
- Samenwerking tussen gemeenten en provincie
 - ◆ 4 Plannen nu in procedure
- Totaal : 12 turbines in coöperatieve projecten

zuidenwind

Coöperaties helpen elkaar 2018

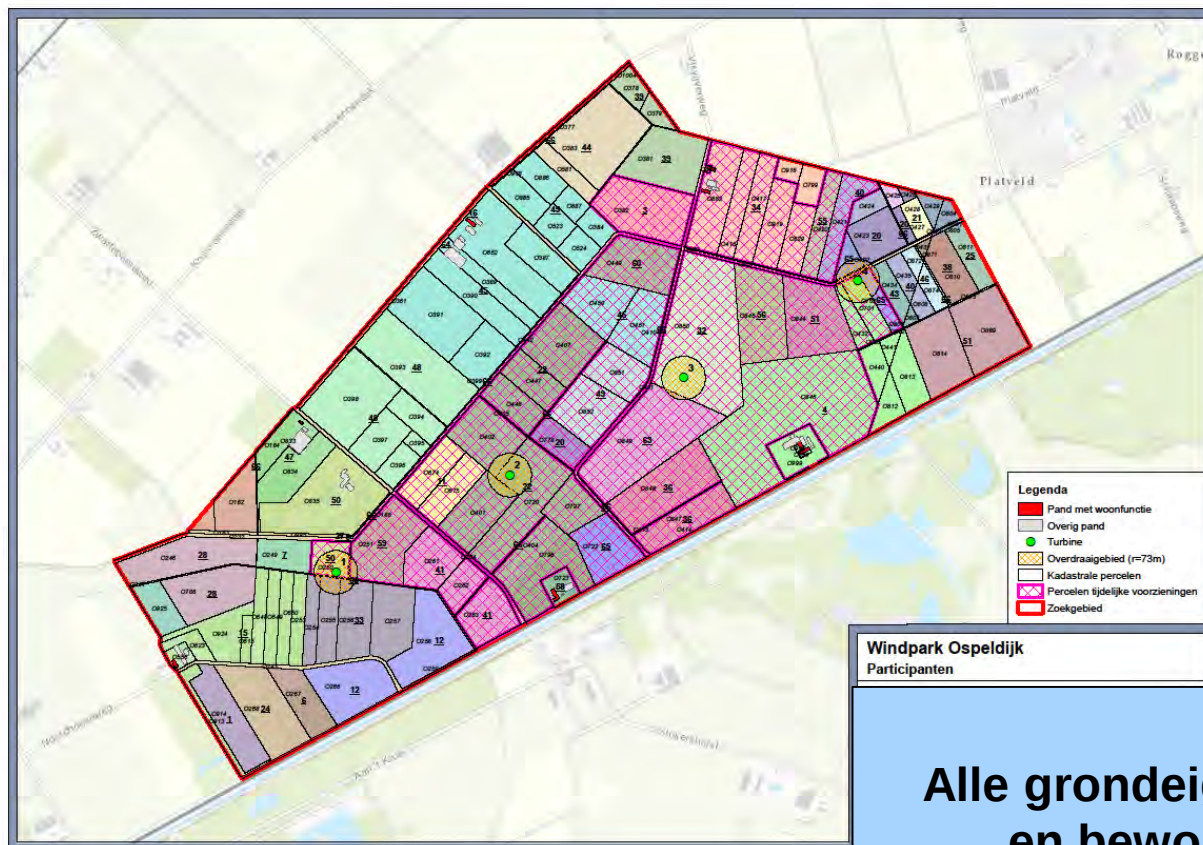

Concreet coöperatieve grondaanpak.

- Lokale Coöperatie
 - ◆ Stel zoekgebied vast
 - ◆ Nodigt alle grondeigenaren en bewoners uit
 - ◆ Propositie: samen ondernemen met wind
 - ◆ Opgave rechtvaardige verdeling grondrente
 - 30.000 € / paal
 - Verdeeld tussen alle eigenaren
 - Op basis van hun eigen voorstel
- Gemeente steunt deze aanpak met haar beleid
 - ◆ Wet RO
 - ◆ Positie lokale coöps

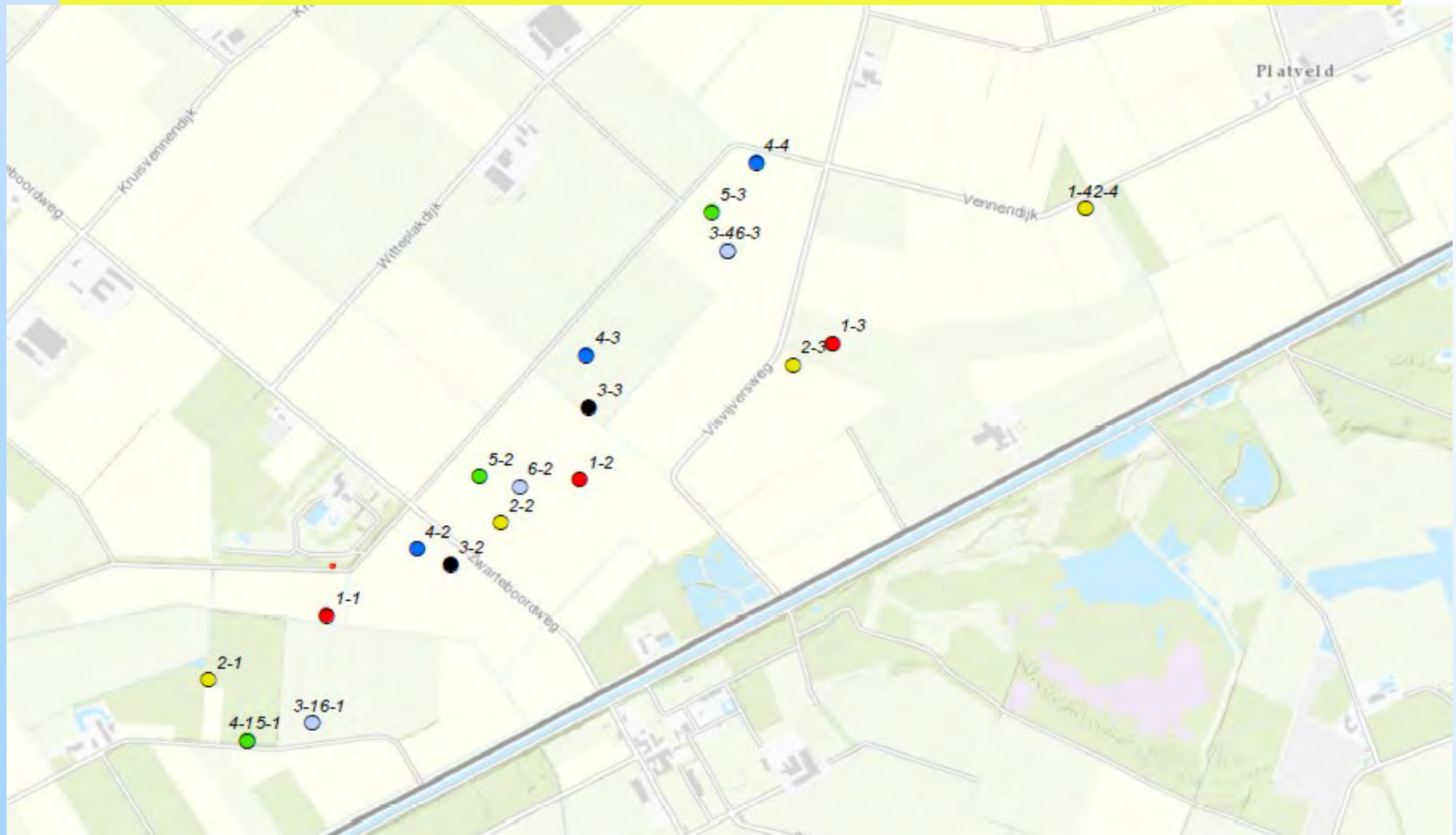
Wie nodigen we uit ??

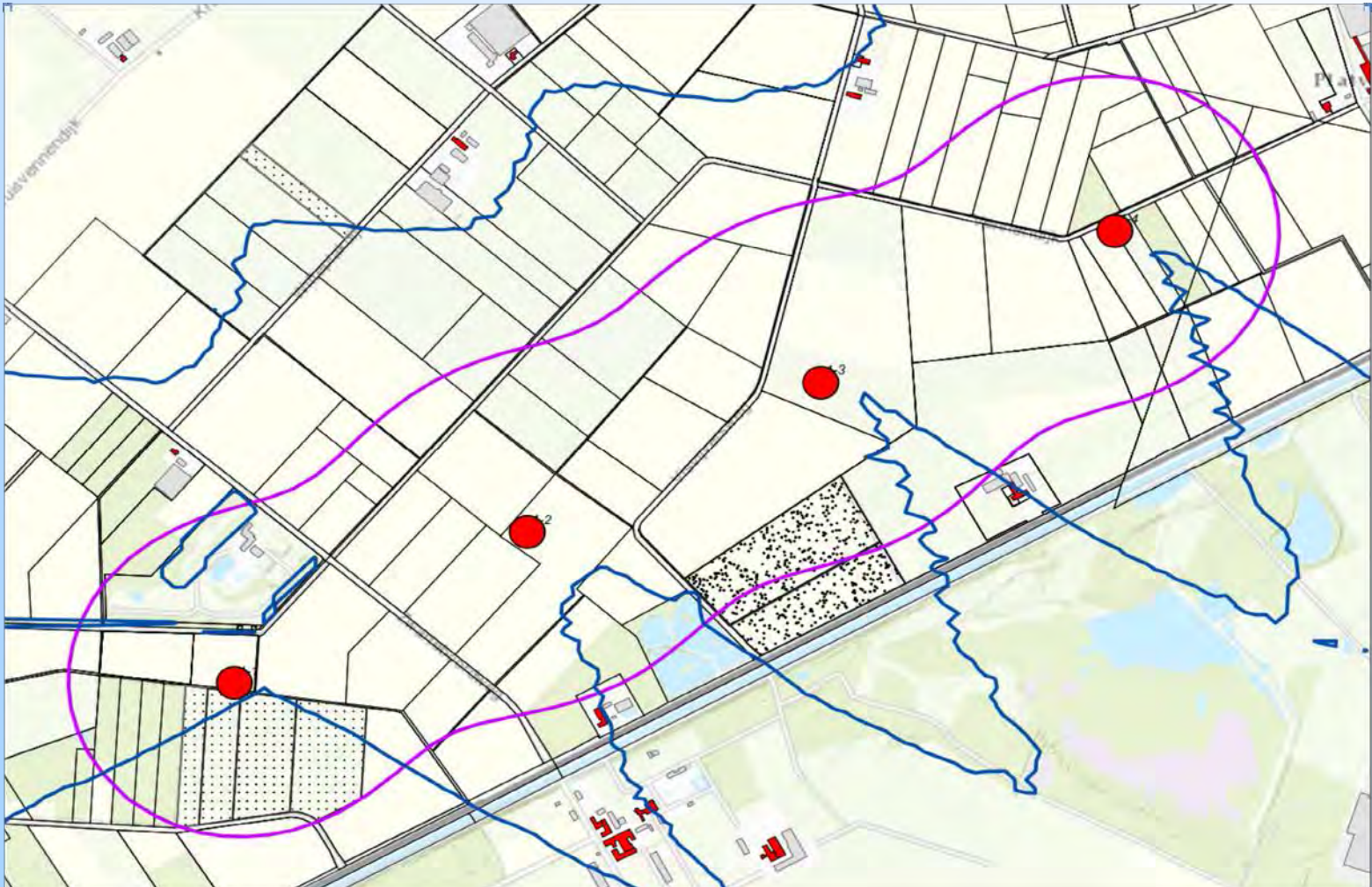
**Alle grondeigenaren
en bewoners
in één zaal !!**

Veel mogelijke opstellingen

Keuze beste opstelling

Concreet andere omgang met de buurt

- Cooperatie
 - ◆ klankbordgroep & Omgevingsfonds
- **Doel Omgevingsfonds:**
 - Ontplooien en (mede)financieren van initiatieven op het vlak van (fysieke en sociale) duurzaamheid in de omgeving
- **Bedrag circa € 10.000/ paal gedurende 15 jaar**
- **Facilitering door coöperatie**
- **Gezamenlijk opzetten**
 - Democratisch institutionaliseren (buurt verenigingen)
 - plannen door omwonenden
 - Beoordeling door een gekozen bestuur
- **Geen gift maar uitdaging voor zelf-organisatie**

Omgevingsfonds

- o Doel:
 - o Ontplooien en (mede)financieren van initiatieven op het vlak van (fysieke en sociale) duurzaamheid in de omgeving
- o Bedrag circa € 10.000/ paal gedurende 15 jaar
- o Facilitering door coöperatie
- o Gezamenlijk opzetten
 - o Democratisch institutionaliseren (buurt verenigingen)
 - o plannen door omwonenden
 - o Beoordeling door een gekozen bestuur
- o

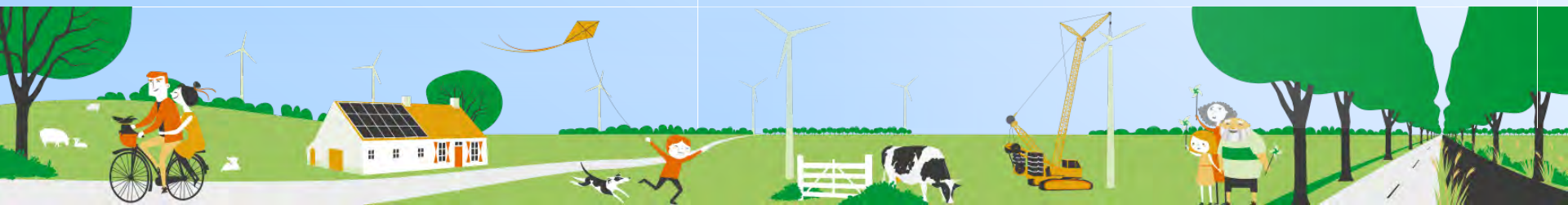

Lokale Ontwikkeling

Ideeën en plannen genoeg

- De coöperatie Zuidenwind helpt
 - ◆ Ondersteunt projecten
 - ◆ helpt met contacten en netwerk
 - ◆ Beschikbaar - €€€
 - ◆ Structureel – 2020 -2035
- Wij zijn er zijn er klaar voor
- U moet het doen:
 - ◆ Organiseren en projecten bedenken

samenvattend

- Coöperatieve aanpak geeft draagvlak voor energietransitie
- Klimaatakkoord:
 - ◆ Biedt voorwaarden: tenminste 50 % lokale eigendom
 - ◆ Nationaal coöperatief ontwikkelingsfonds
- Vereist
 - ◆ Beleid van gemeenten *dat eigen burgers een kans geeft*
 - ◆ Steun uw lokale coöperatie
 - Het zijn uw burgers

Verdere informatie

- RTV Drenthe
- <https://www.rtdrenthe.nl/nieuws/138205/Limburgs-recept-voor-acceptatie-windmolens-laait-bevolking-het-zelf-doen>
- artikel in de Volkskrant, 'Niemand wil zo'n molen in zijn achtertuin. Maar als er iets tegenover staat, is het een ander verhaal' <https://www.volkskrant.nl/ws-bc2fd7ad>

